

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Martinem Láníčkem ve věci

žalobkyně: A. T.

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 8. 2020, č. j. MPSV-2020/170338-923, ve věci doplatku na bydlení

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 18. 8. 2020, č. j. MPSV-2020/170338-923, se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Úřad práce České republiky – Krajská pobočka v Ostravě (dále též „správní orgán prvního stupně“) rozhodnutím ze dne 24. června 2020, č. j. 298455/2020/OOI, nevyhověl žádosti žalobkyně a nepřiznal jí požadovanou dávku pomoci v hmotné nouzi (doplatek na bydlení). Správní orgán prvního stupně v odůvodnění rozhodnutí popsal formy bydlení žalobkyně od března do května 2020. Podle této geneze žalobkyně do 13. 3. 2020 bydlela v nájemním bytě společnosti Residomo, který 13. 3. 2020 vrátila vlastníkově, přestože v něm podle závěru správního orgánu prvního stupně měla možnost bydlet i nadále, ale možnosti prodloužení nájemní smlouvy nevyužila. Na dobu od 13. 3. 2020 do 31. 5. 2020 měla uzavřenou smlouvu s Centrem sociálních služeb Poruba, se kterou bylo spojeno bydlení v azylovém domě na Vřesinské ulici v Ostravě - Porubě. Pobyt jí byl podle odůvodnění prvostupňového rozhodnutí ukončen ke dni 19. 5. 2020 z důvodu narušování kolektivního soužití a jejího chování, které odporovalo dobrým mravům. Od 21. 5. 2020 do 29. 5. 2020 pak žalobkyně spala v zařízení Armády spásy (smlouvu měla uzavřenou do 21. 8. 2020) a při odchodu sociálnímu pracovníkovi sdělila, že odchází do svého bytu v Praze. V té době taky žalobkyně jednala o možnosti ubytování v azylovém domě Armády spásy (Dům pro ženy a matky s dětmi), ale v telefonickém hovoru se sociálním pracovníkem byla slovně agresivní a hovor opakovaně předčasně ukončila, což lze vyhodnotit jako nespolečenskou při vyřešení nepříznivé sociální situace. Žalobkyně tak podle správního orgánu prvního stupně promarnila možnost využití přiměřeného bydlení. Od 29. 5. 2020 bydlí žalobkyně v hotelovém domě v Ostravě – Hrabůvce. Správní orgán prvního stupně uzavřel, že žalobkyni nelze považovat za případ hodný zvláštního zřetele, a to jednak s ohledem na neprodloužení nájemní smlouvy k bytu, dále protože jí byla na základě nevhodného chování a porušování provozního řádu ukončena smlouva o poskytování služeb v azylovém zařízení na ulici Vřesinská a dále protože odmítla bezdůvodně možnost využití sociálních služeb v azylovém domě pro ženy a matky na ulici Generála Píky. Správní orgán prvního stupně zdůraznil, že nárok na doplatek na bydlení nevznikne, pokud osoba bez vážného důvodu odmítne možnost přiměřeného bydlení, které je povinna si aktivně hledat. Ubytování v hotelovém domě podle správního orgánu prvního stupně formu přiměřeného bydlení neplní.
2. Proti rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, ve kterém namítala, že úřadu práce sdělovala snahu dohodnout se s pronajímatelem na stanovení výše nájemného při prodloužování nájemního vztahu s tím, že do bytu investovala, cena nájmu byla vysoká a neodpovídala kvalitě bytu. Při bezdůvodném zvýšení nájemného o 300 Kč se rozhodla byt vrátit a hledat cenově dostupné bydlení. Žalobkyně dále v odvolání uvedla, že jí ubytování poskytl azylový dům na Vřesinské ulici a začala hledat jiné trvalé bydlení s tím, že neúspěšně oslovila Šanci domova, Portavii a informovala se také o přidělení bytů na porubské radnici. Z azylového domu byla vyhozena zcela bezdůvodně a žádná pravidla azylového domu neporušila. V odvolání popsala své spory se spolubydlíci, s vedoucí azylového domu a vrátným. K ubytování v azylovém domě na ulici Gen. Píky uvedla, že nejprve bydlela na noclehárně, v azylovém domě jí řekli, že mají plno, slibovali jí ubytování, ale nesdělili konkrétní termín, hovořili o přibližném termínu nástupu. V odvolání navrhla provedení listinných důkazů týkajících se mimo jiné stavu pronajatého bytu (předávací protokol), situace v azylovém domě na Vřesinské ulici a komunikace s armádou spásy ohledně ubytování v azylovém domě.

10/2020

3. Žalovaný napadeným rozhodnutím odvolání žalobkyně zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný zopakoval skutkové a právní závěry správního orgánu prvního stupně a zdůraznil, že žalobkyni nevznikl nárok na doplatek na bydlení, protože „měla nájemní byt, ve kterém měla trvalé bydliště a tento svévolně opustila, jelikož se rozhodla neprodloužit nájemní smlouvu.“ Vzhledem k tomu, že v uvedeném bytě měla trvalý pobyt, mohla čerpat příspěvek na bydlení a doplatek na bydlení. Protože žalobkyně bez vážných důvodů opustila předchozí bydlení v bytě a zároveň pro ni bylo na území Ostravy dostupné jiné přiměřené bydlení, které odmítla, nelze ji v červnu 2020, kdy bydlela v ubytovacím zařízení, považovat za případ hodný zvláštního zřetele ve smyslu § 33 odst. 6 ve spojení s § 33c odst. 1 a 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi (zákon číslo 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi). V této souvislosti žalovaný zopakoval, že žalobkyni byla smlouva o ubytování v azylovém domě ukončena pro nevhodné chování a porušování provozního řádu a žalobkyně následně odmítla další možnost dostupného přiměřeného bydlení (azylový dům Gen. Píky).
4. Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného u Krajského soudu v Ostravě (dále též „krajský soud“) dne 8. 9. 2020 žalobu. V žalobě namítla, že správní orgán prvního stupně nezjišťoval důvody, pro které vrátila nájemní byt, ani nezjišťoval, zda si aktivně hledá nové trvalé bydlení a spolu s žalovaným vycházeli při ověřování častých změn pobytu žalobkyně z nepravdivých informací. V žalobě dále rozsáhle popsala okolnosti ukončení nájmu (vysoký nájem, špatný stav bytu, vynaložené investice) a opětovně namítla, že žádá pravidla azylového domu neporušila a jediné, co jí bylo vytýkáno, bylo nehospodárné nakládání s vodou. Popřela rovněž, že by odmítla ubytování v azylovém domě Generála Píky. Žalobkyně dále namítla, že někteří obyvatelé předmětného hotelového domu doplatek na bydlení pobírají.
5. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby a zopakoval důvody uvedené v odůvodnění napadeného rozhodnutí, včetně odkazu na relevantní právní úpravu. Ve vztahu k žalobním bodům zdůraznil, že byt je doplatek na bydlení nárokovou dávkou, tak pro určité situace je přiznání dávky vázáno na správní uvážení správního orgánu. Konkrétně se jedná o ty případy, kdy má orgán pomoci v hmotné nouzi hodnotit, zda se jedná o případy hodné zvláštního zřetele podle § 33 odst. 6 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Pokud má správní orgán v těchto případech na základě správní úvahy rozhodnout, zda doplatek na bydlení výjimečně poskytne osobám, které nebydlí v nájemním či ve vlastním bytě, ale např. v podnájmu, či na ubytovně, musí přihlídnout k důvodům užívání této formy bydlení. Žalovaný opětovně poukázal na neprodloužení nájemní smlouvy k bytu a dodal, že pokud měla žalobkyně výhrady k bytu, mohla pronajímatele požádat o přestěhování do jiného, pro žalobkyni vhodnějšího bytu ve stejné lokalitě.
6. Krajský soud po ověření, že žaloba byla podána včas, osobou oprávněnou a obsahuje veškeré povinné náležitosti, přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle § 75 odst. 2 zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. O věci krajský soud rozhodl bez nařízení jednání, protože dospěl k závěrům o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů a o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu [§ 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.].

10/2020

7. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že žalobkyně podala dne 3. 6. 2020 žádost o doplatek na bydlení. Součástí spisové dokumentace z doby před vydáním prvostupňového rozhodnutí je (kromě opakovaných urgencí žalobkyně) e-mailové sdělení pracovníka Armády spásy, z. s. ze dne 5. 6. 2020 ohledně možného ubytování žalobkyně v azylovém domě v Ostravě na ulici Generála Píky na počátku června 2020 (konkrétně mělo být ubytování možné od 2. 6. 2020). Podle tohoto sdělení k ubytování žalobkyně nedošlo s ohledem na telefonický hovor z 28. 5. 2020, ve kterém byla žalobkyně slovně agresivní a opakovaně hovor předčasně ukončila, což pracovník vnímal jako nespolupráci při vyřešení nepříznivé sociální situace. Domluva k ubytování nebyla možná a žádost žalobkyně byla pro nespolupráci vyřazena z pořadníků zájemců. Dále je součástí spisu vyjádření sociálního pracovníka ze dne 9. 6. 2020, týkající se několika žádostí žalobkyně o dávky, včetně sporné žádosti o doplatek na bydlení, ve kterém jsou popsány okolnosti spojené s ubytovací historií žalobkyně, a to způsobem, který byl následně přenesen do odůvodnění prvostupňového rozhodnutí.
8. Podle § 33 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi má nárok na doplatek na bydlení *vlastník bytu, který jej užívá, nebo jiná osoba, která užívá byt na základě smlouvy, rozhodnutí, nebo jiného právního titulu, jestliže by po úhradě odůvodněných nákladů na bydlení snížených o příspěvek na bydlení podle jiného právního předpisu byl a) příjem vlastníka bytu nebo jiné osoby, která užívá byt, zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí nižší než částka živobytí osoby (§ 24), nebo b) příjem společně posuzovaných osob zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí nižší než částka živobytí společně posuzovaných osob (§ 24); právní titul k užívání bytu je přitom nezbytné prokázat písemným dokladem, přičemž předložení čestného prohlášení k tomuto účelu nestačí.*
9. Podle § 33 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi (věta první) *nárok na doplatek na bydlení nevznikne, pokud osoba bez vážného důvodu odmítne možnost přiměřeného bydlení, které je povinna si aktivně hledat.*
10. Podle § 33 odst. 6 zákona o pomoci v hmotné nouzi *v případech hodných zvláštního zřetele může orgán pomoci v hmotné nouzi určit s využitím informace pověřeného obecního úřadu nebo újezdního úřadu podle § 35a odst. 1, že za vlastníka nebo jinou osobu užívající byt považuje i vlastníka nebo osobu užívající na základě smlouvy, rozhodnutí, nebo jiného právního titulu, za účelem bydlení jiný než obytný prostor, za předpokladu, že uvedený prostor splňuje standardy kvality bydlení podle § 33b odst. 1. Dále může v případech hodných zvláštního zřetele orgán pomoci v hmotné nouzi s využitím informace pověřeného obecního úřadu nebo újezdního úřadu podle § 35a odst. 1 určit, že za osobu užívající byt považuje i osobu užívající na základě smlouvy, rozhodnutí nebo jiného právního titulu za účelem bydlení ubytovací zařízení podle § 33a odst. 3 v případě doporučení obce, na jejímž katastrálním území se ubytovací zařízení nachází, vydaného podle § 33 odst. 3. Za případ hodný zvláštního zřetele se považuje vždy osoba ubytovaná v domově pro seniory, domově pro osoby se zdravotním postižením, domově se zvláštním režimem, chráněném bydlení, domě na půl cesty, terapeutické komunitě, zařízení služeb následné péče, zdravotnickém zařízení lůžkové péče nebo v azylovém domě podle zákona o sociálních službách; ustanovení § 8 odst. 3 až 5 a § 33b se v tomto případě nepoužijí. Pro prokázání právního titulu k užívání prostorů uvedených ve větách první až třetí se použije odstavec 1 obdobně.*

10/2020

11. Podle § 33c odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi za případ hodný zvláštního zřetele podle § 33 odst. 6 věty první či druhé nebo podle § 33a odst. 5 nelze považovat situaci, kdy osoba, popřípadě osoby s ní společně posuzované, a) bez vážných důvodů opustily předchozí bydlení v bytě podle § 33a odst. 1, b) nejsou s obcí, v níž mají skutečný pobyt, popřípadě s místem, které je z této obce běžně dostupné, spjaty, c) jsou s obcí, v níž mají skutečný pobyt, popřípadě s místem, které je z této obce běžně dostupné, spjaty a zároveň pro ně v uvedené obci nebo v uvedeném místě je dostupné jiné přiměřené bydlení.
12. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí o nepřiznání doplatku na bydlení žalobkyni od června 2020 v souvislosti s jejím bydlením v hotelovém domě. Správní orgány nepřiznaly žalobkyni požadovanou dávku pomoci v hmotné nouzi ze dvou základních důvodů: i) žalobkyně v rozhodném období neužívala byt a ii) její situaci ani nelze považovat za případ hodný zvláštního zřetele, a to jednak proto, že bez vážných důvodů opustila předchozí bydlení v bytě a dále proto, že pro ni bylo v Ostravě dostupné jiné přiměřené bydlení.
13. Se žalovaným lze souhlasit potud, že žalobkyně v rozhodné době (červen 2020) neužívala byt a nesplňovala proto podmínku pro nárok na doplatek na bydlení stanovenou v § 33 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Potud žalobkyně závěry správních orgánů nerozporovala. Současné však platí, že zákon o pomoci v hmotné nouzi umožňuje v § 33 odst. 6, aby orgány pomoci v hmotné nouzi přiznaly nárok na doplatek na bydlení také v souvislosti s užíváním jiné formy bydlení, pokud shledají, že jsou pro takový postup dány důvody zvláštního zřetele hodné. Přiznání nároku na doplatek na bydlení v souvislosti s jinou formou bydlení (než bytu) ponechává zákon na správním uvážení správního orgánu (viz § 33 odst. 6 „v případech hodných zvláštního zřetele *může* orgán ...), pro jehož soudní přezkum platí, že správní soud zkoumá pouze, zda správní orgán meze správního uvážení nepřekročil, nebo jej nezneužil (§ 78 odst. 1 věta druhá s. ř. s.). To však současně předpokládá, že příslušná úvaha správního orgánu je zřejmá z odůvodnění jeho rozhodnutí a soud ji tak může přezkoumat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 2 As 19/2004 – 92, publ. pod číslem 430/2005 Sb. NSS). Správní uvážení předpokládané v § 33 odst. 6 je navíc kombinováno s důvody, které ze zákona za případy hodné zvláštního zřetele považovat nelze a také s důvody, při kterých se naopak o případ hodný zvláštního zřetele ze zákona jedná.
14. Správní orgány se při posuzování, zda situaci žalobkyně lze považovat za případ hodný zvláštního zřetele, zabývaly správně přednostně tím, zda jsou dány důvody, pro které je takové hodnocení situace žalobkyně ze zákona vyloučeno. Mezi tuto skupinu důvodů patří podle § 33c odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné také předchozí opuštění bydlení v bytě žadatelem o dávku bez vážného důvodu. Po skutkové stránce nebylo sporné, že žalobkyně byla až do 13. 3. 2020 nájemcem bytu, ale nájemní vztah již na dobu od 14. 3. 2020 s pronajímatelem neprodloužila. Správní orgány uvedený skutek bez dalšího podřadily pod § 33c odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi, aniž by se zabývaly tím, zda žalobkyně měla k neprodloužení nájmu a s tím spojenému povinnému opuštění bytu vážné důvody. Žalobkyně přitom nejpozději v odvolání uváděla důvody, pro které k prodloužení nájemního vztahu nedošlo („bezdůvodné“ zvýšení nájemného, špatný stav bytu, předchozí investice žalobkyně do bytu), jimiž se žalovaný v odůvodnění

10/2020

napadeného rozhodnutí nezabýval, což platí také pro navrhovaný důkaz předávacím protokolem. Termín „vážné důvody“ ve smyslu § 33c odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi má přitom povahu neurčitěho právního pojmu, který zákon nedefinuje a poskytuje správnímu orgánu prostor pro zhodnocení, zda konkrétní případ spadá do jeho rozsahu. Výklad neurčitěho právního pojmu a jeho aplikace na zjištěný skutkový stav se pak musí promítnout v odůvodnění rozhodnutí, přičemž k řádnému odůvodnění patří také vypořádání námitek účastníka a jím navržených důkazů. Není sice povinností správního orgánu provést všechny důkazy navrhované účastníkem řízení, a to zejména tehdy, pokud se jedná o důkazy, které jsou pro projednávání věci nerozhodné, právně nevýznamné nebo jestliže jejich prostřednictvím nepochybně nemohou být rozhodné skutečnosti prokázány, je však jeho povinností uvést v konečném rozhodnutí důvody, pro které důkazy neprovedl. Žalovaný v napadeném rozhodnutí sice citoval odvolací námitky žalobkyně a navržené důkazy, uvedl k nim však pouze tolik (ve vztahu k opuštění bytu), že žalobkyně byt opustila svévolně, když se rozhodla neprodloužit nájemní smlouvu s tím, že v uvedeném bytě měla trvalý pobyt a mohla čerpat příspěvek na bydlení a doplatek na bydlení. Takto formulované vysvětlení se však míjí s odvolacími námitkami žalobkyně, na které žalovaný v odůvodnění konkrétně nereagoval a ani implicitně se nevypořádal s tím, proč důvody neprodloužení nájemního vztahu k bytu uváděné žalobkyní nepovažuje za vážné ve smyslu § 33c odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi. Za tohoto stavu nelze než uzavřít, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

15. Obdobné závěry lze vtáhnout také na další důvody, pro které správní orgány nepovažovaly situaci žalobkyně za případ hodný zvláštního zřetele. Tyto důvody žalovaný spatřoval v tom, že se žalobkyně – stručně řečeno – vlastní vinou připravila o možnost dostupného přiměřeného bydlení. Také zde lze se žalovaným souhlasit potud, že v případě, kdy žadatel o doplatek na bydlení neužívá byt, preferuje zákon o pomoci v hmotné nouzi pro účely doplatku na bydlení jiné „přiměřené bydlení“ s tím, že pokud žadatel o dávku možnost dostupného přiměřeného bydlení nevyužije, nelze jeho případ považovat za hodný zvláštního zřetele. Jinak řečeno, je-li v obci, v níž má žadatel o doplatek na bydlení skutečný pobyt (resp. v místě běžně dostupném z této obce), dostupné přiměřené bydlení, nelze žadateli přiznat nárok na doplatek na bydlení v souvislosti s užíváním ubytovacího zařízení, které povahu přiměřeného bydlení ve smyslu § 33c odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi nemá [viz § 33 odst. 3 a § 33c odst. 1 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi].
16. Nicméně ani závěr o dostupnosti přiměřeného bydlení pro žalobkyni nelze považovat za dostatečně odůvodněný. Správní orgány uvedený závěr opřely předně o možnost bydlení žalobkyně v azylovém domě na Vřesinské ulici v Ostravě - Porubě, který žalobkyně užívala přes 2 a půl měsíce a pobyt jí měl být ukončen pro její nevhodné chování a porušování provozního řádu. K bydlení žalobkyně v azylovém domě na Vřesinské ulici v Ostravě je nutno předně uvést, že podle odůvodnění napadeného rozhodnutí měla žalobkyně uzavřenou smlouvu o ubytování do 31. 5. 2020, z čehož bez dalšího nevyplývá, že toto bydlení pro ni bylo dostupné také v červnu 2020. Jinak lze obecně souhlasit se závěrem, že pokud by žalobkyni byla ukončena možnost užívání přiměřeného bydlení v důsledku jejího chování, vylučovalo by to zpravidla, aby její případ mohl být posouzen jako hodný zvláštního zřetele ve smyslu § 33 odst. 6 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Pro takový závěr ovšem není dosud ve spise opora. Správní orgán

10/2020

prvního stupně sice provedl v odůvodnění rozhodnutí výčet jednání žalobkyně, v důsledku kterých mělo dojít k ukončení smluvního vztahu (rušení nočního klidu, omezování ostatních klientů, slovně agresivní chování, poškozování majetku organizace, nespolupráce atd.). Z rozhodnutí však jednak není zřejmé, z jakých konkrétních důkazů správní orgán uvedené závěry učinil, navíc takto obecně formulovaná porušování povinností nemohou obstát, a to tím spíše, že žalobkyně v odvolání popřela, že by pravidla azylového domu porušila a přednesla svoji verzi příčin neshod v azylovém domě, včetně důkazních návrhů. Aby za této situace bylo možné uzavřít, že se žalobkyně vlastním zaviněním připravila o možnost dostupného přiměřeného bydlení, vyžadovalo by to učinit mnohem důkladnější závěr o skutkovém stavu s uvedením konkrétních jednání žalobkyně, která měla být příčinou ukončení smluvního vztahu, včetně uvedení podkladů, z jakých správní orgán příslušný skutkový závěr učinil a jak se vypořádal s námitkami a důkazními návrhy žalobkyně (viz § 68 odst. 3 správního řádu). Žalovaný na námitky a důkazní návrhy v napadeném rozhodnutí nereagoval a pouze převzal závěry správního orgánu prvního stupně s konstatováním, že žalobkyni „byla smlouva ukončena pro nevhodné chování a porušování provozního řádu“. Uvedené závěry se uplatní také pro bydlení v azylovém domě na ulici Generála Píky, u kterého žalovaný uvedl pouze, že žalobkyně možnost tohoto ubytování odmítla, což je přinejmenším nepřesné konstatování, protože podle skutkových zjištění správních orgánů byla žalobkyně vyřazena z pořadníku, byť se tak mělo stát pro chování žalobkyně. Aby však mohl obstát závěr, že se tak vskutku stalo v důsledku zaviněného jednání žalobkyně, je třeba, aby se správní orgány vypořádaly s tvrzením a důkazními návrhy žalobkyně, které ve vztahu k této možnosti bydlení uvedla a navrhla.

17. K postupu správních orgánů v řízení lze obecně zrekapitulovat, že oba správní orgán vycházely v podstatě ze správné hmotněprávní úpravy a správně taky stanovily okruh rozhodujících skutečností. Na druhou stranu však nereagovaly adekvátně na konkrétní situaci žalobkyně a nevypořádaly se s jejími námitkami a důkazními návrhy. Nejednalo se přitom o tvrzení, či důkazy, které by byly zcela mimo rámec posuzované věci a bylo je možno bez dalšího ignorovat. Tím se věc dostala do stavu, kdy námitky žalobkyně a její navržené důkazy týkající se rozhodujících skutečností (důvody opuštění bytu a dostupnost přiměřeného bydlení pro žalobkyni v rozhodné době) měl poprvé posuzovat až krajský soud v řízení o přezkoumání správního rozhodnutí. Takový postup by však byl zcela v rozporu se subsidiární povahou soudního přezkumu, protože není úkolem soudů ve správním soudnictví nahrazovat činnost správních orgánů. Smysl správního soudnictví spočívá až v následné kontrole zákonitosti a správnosti závěrů správních orgánů, které vyústily ve správní rozhodnutí (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 – 71).
18. Z výše uvedených důvodů krajský soud napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. pro vady řízení zrušil a podle § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V další fázi řízení se bude žalovaný (případně znovu správní orgán prvního stupně, bude-li mu věc žalovaným vrácena) zabývat námitkami žalobkyně, které se týkají zejména důvodů opuštění bytu a dostupnosti přiměřeného bydlení v rozhodné době, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o její žádosti. Zváží přitom provedení navržených důkazů, případně dalších důkazů podle § 51 odst. 1 správního řádu, případně § 73 zákona o pomoci v hmotné nouzi, jejichž potřeba

10/2020

vyjde v průběhu řízení najevo. Na základě zjištěného skutkového stavu a jeho právního posouzení rozhodne opětovně o žádosti žalobkyně, resp. o jejím odvolání. V konečném rozhodnutí se správní orgány neopomenou vypořádat s námitkami žalobkyně a s jejími důkazními návrhy, včetně toho, proč případně k některé námitce nepřihlédly nebo z jakého důvodu neprovedly či nehodnotily nevyužité důkazní návrhy.

19. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud tak, že žádnému z účastníků právo na jejich náhradu nepřiznal. Žalobkyně sice měla ve věci procesní úspěch a podle § 60 odst. 1 s. ř. s. by měla proti žalovanému právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení, ale podle obsahu spisu jí v řízení žádné takové důvodně vynaložené náklady v řízení nevznikly. Pro úplnost krajský soud dodává, že podle judikatury Nejvyššího správního soudu nelze ve správním soudnictví nezastoupenému účastníkovi přiznat náhradu hotových výdajů v paušální výši podle § 151 odst. 3 o. s. ř. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 As 135/2015-79).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 22. ledna 2021

JUDr. Martin Láníček
samosoudce